

Referensgrupp doseringsanvisning

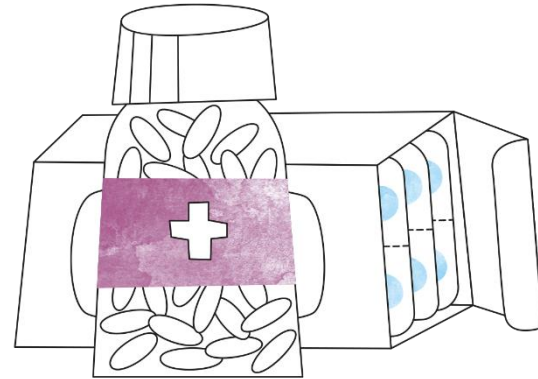
Annika Forsén och Anette Guy-James

Maj 2022

Agenda

- Frågor från föregående möte
 - Datum
 - OBS-flaggan
 - Administreringsinstruktion
- Användartester
- Upprepa schema
- Dosenheter
- Långa texter
- Nästa möte

Datum och Obs

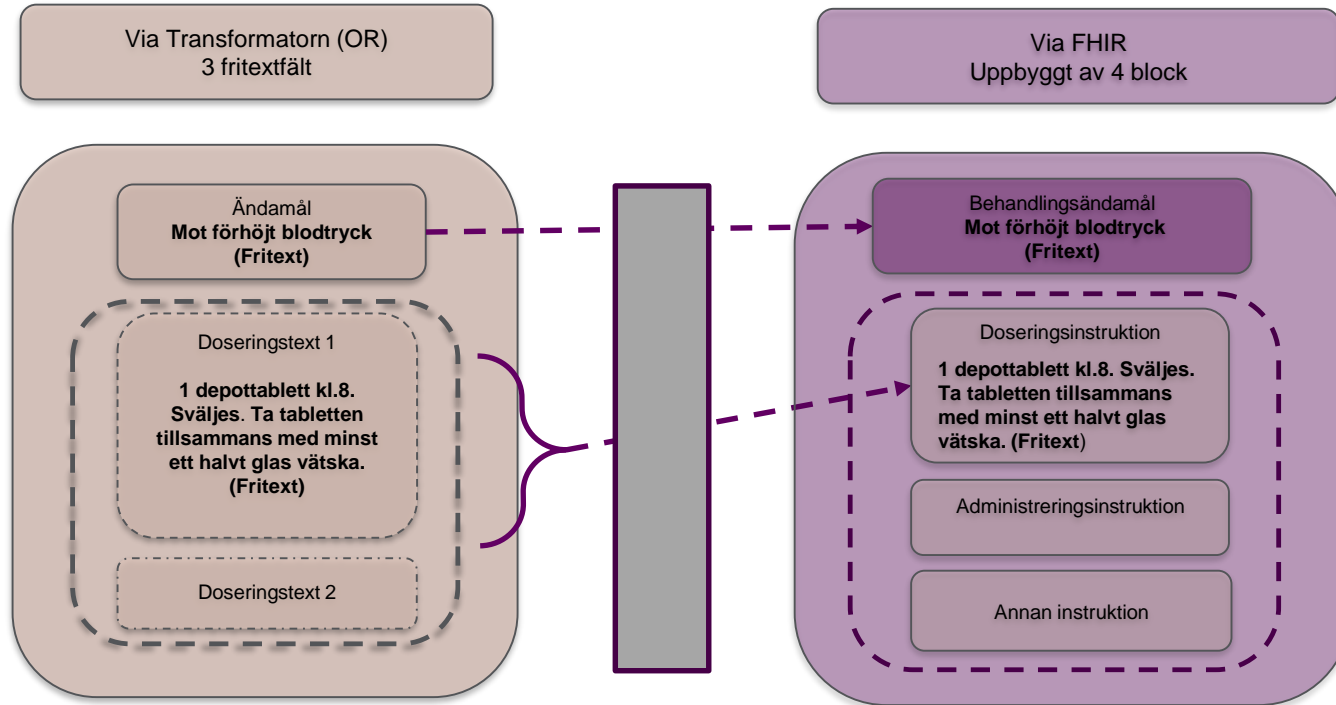
Beslut

- Datum anges av förskrivaren i ”annan instruktion” när de är viktiga för patienten. TA 21 är uppdaterad.
- ”Obs. överstiger rekommenderad dos” kommer att hanteras av transformatorn enligt samma logik som smittskydd och förmånsberättigad. TA 21 ska uppdateras.

Doseringsanvisning - övergångsperioden

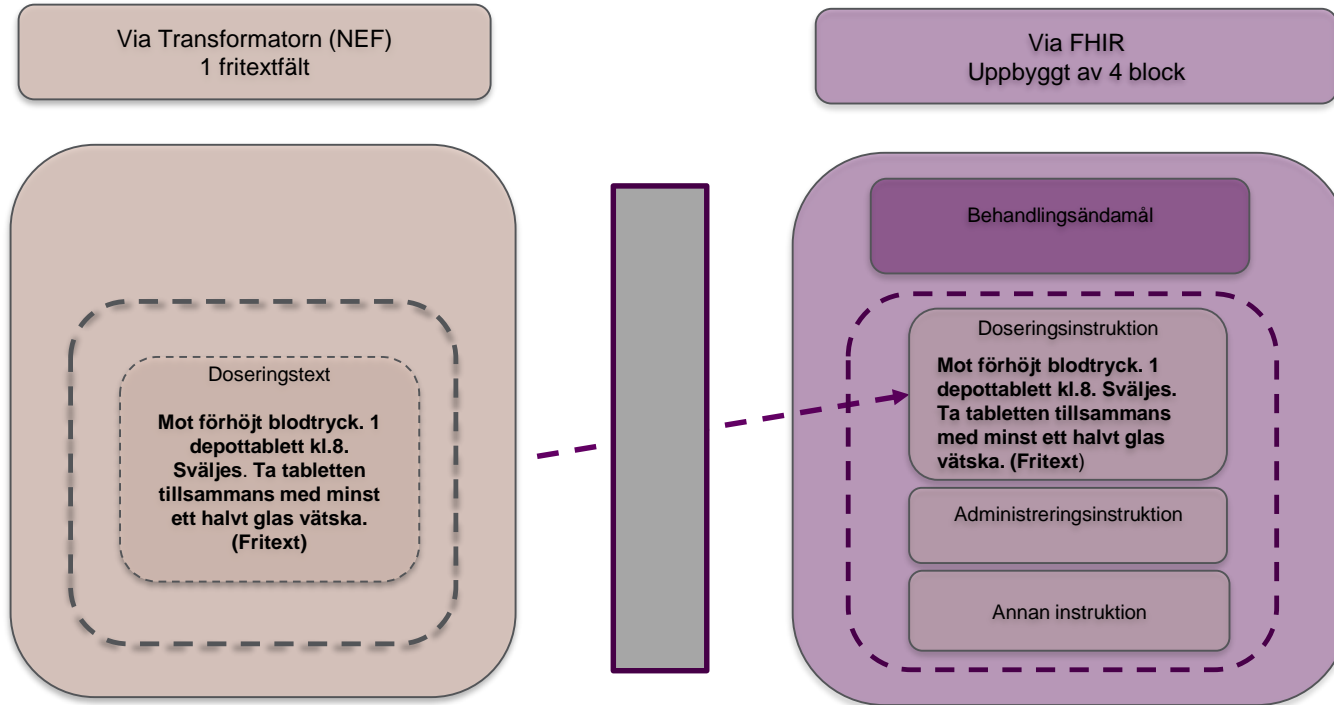
Förskrivning skapas via OR, läses via FHIR

Ändamål
hanteras i
separat fält
via OR.
OR används
av vården för
dospatienter
samt av
apoteken.

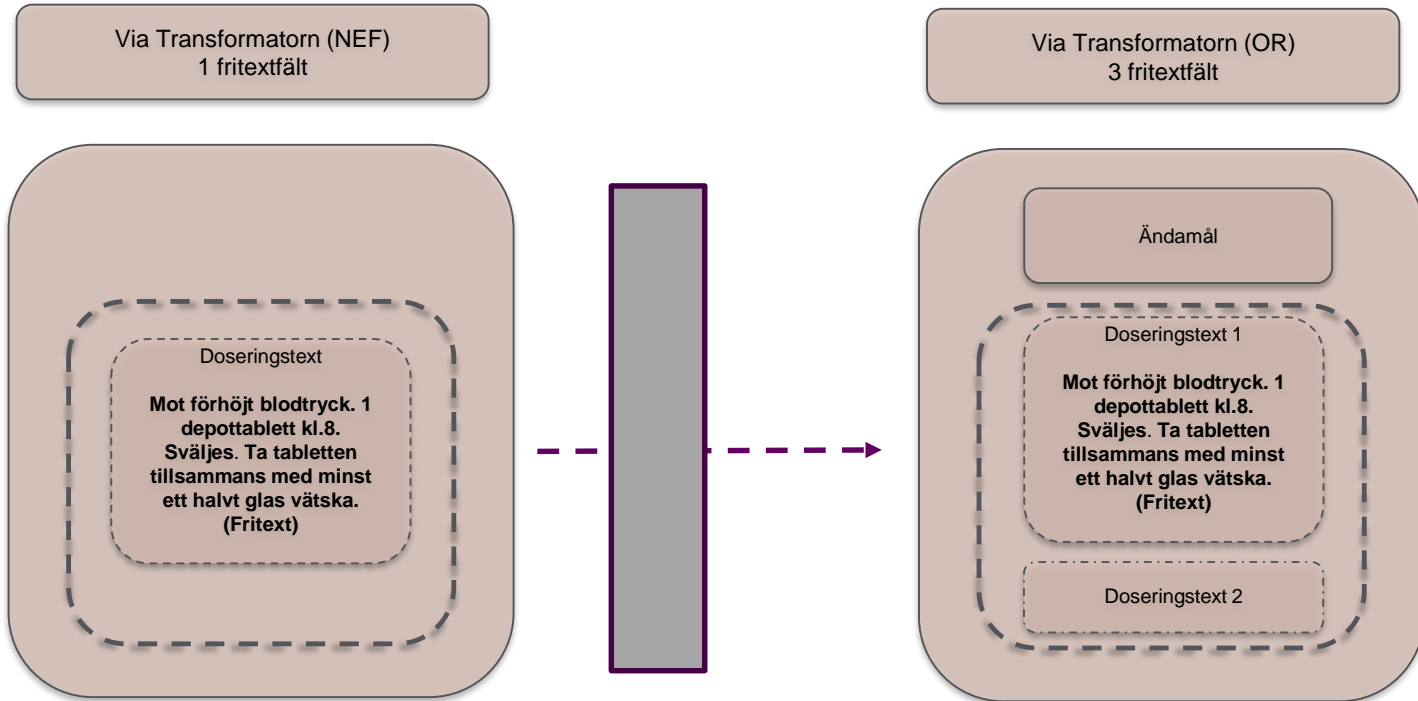
Doseringsanvisning - övergångsperioden

Förskrivning skapas via NEF, läses via FHIR

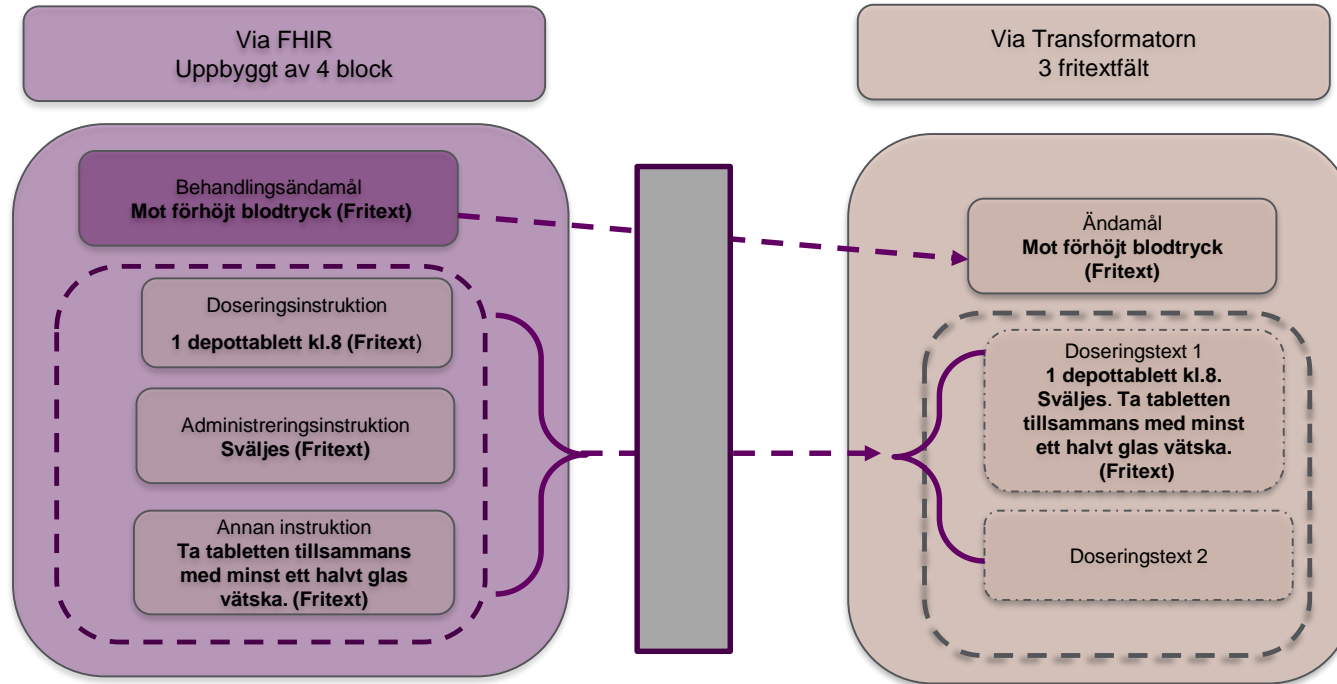
Doseringsanvisning - övergångsperioden

Förskrivning skapas via NEF, läses via OR

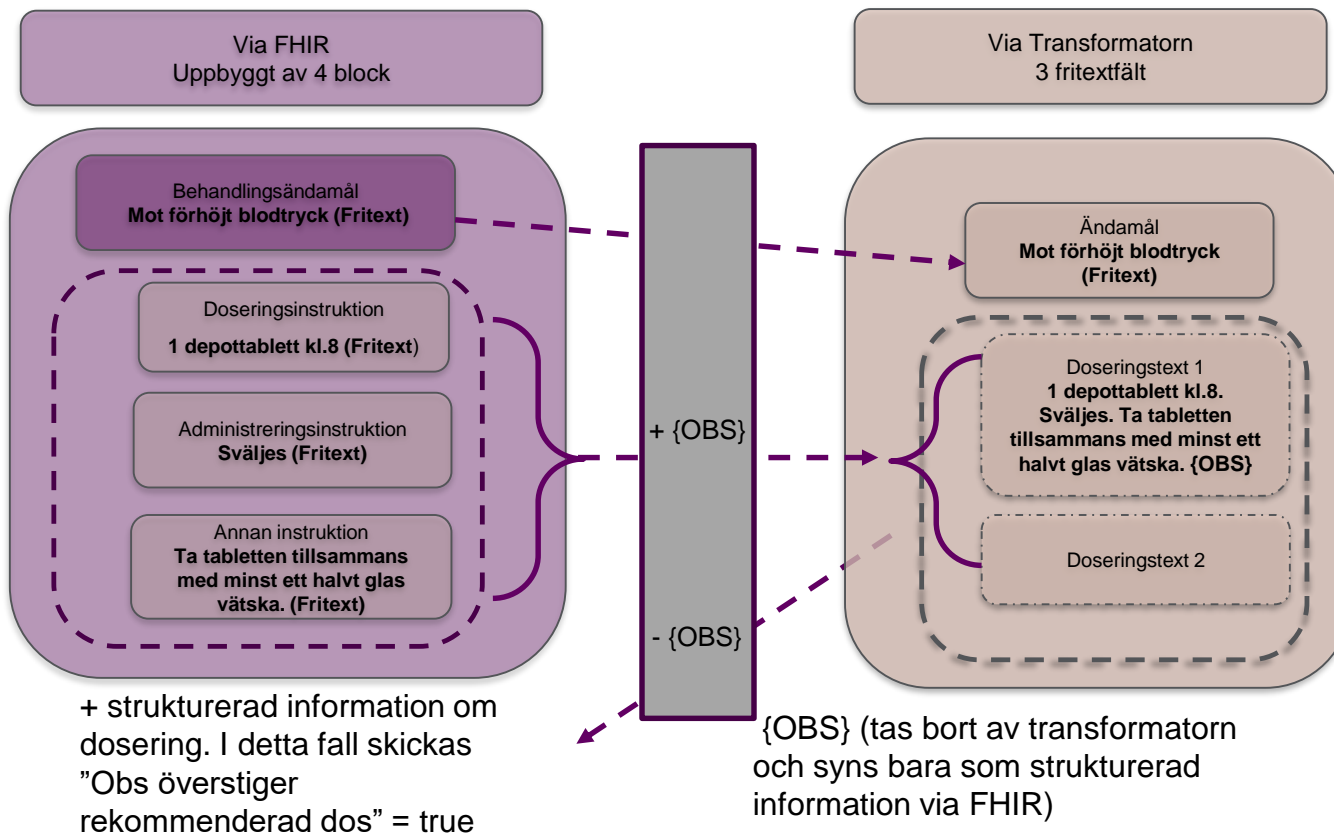
Doseringsanvisning - övergångsperioden

Förskrivning skapas via FHIR, läses via OR

Även den strukturerade informationen lagras i NLL

”OBS” - hantering i transformatorn

OBS - hantering i transformatorn

- Fördelar med att lägga till och ta bort {OBS} i transformatorn
 - De som ska bygga/anpassa en egen generator för doseringsanvisning behöver inte bygga en tillfällig lösning under övergångsperioden för att hantera OBS.
 - Användare i system som använder FHIR kan fokusera på den strukturerade informationen och det blir inte dubbel information (strukturerad + text i doseringsanvisning)
- En risk är identifierad – antal tecken skulle kunna slå i taket och då får OBS inte plats. Risken är då att farmaceuten ringer förskrivaren i onödan. Torde dock vara ovanligt.

Ytterligare bilder om transformatorn finns på samverkansytan

<https://samarbetsyta.ehalsomyndigheten.se/doseringsanvisning/files/46733386/64361211/1/1652081735285/Dosering+transformator+och+FHIR+samverkansyta.pdf>

Administreringsinstruktion

Ordning i administreringsinstruktion

Vid flera administreringssätt ska de läggas i följande ordning:

1. administreringsmetod
2. administreringsväg
3. precisering av administreringsställe
4. administreringsställe
5. medicinteknisk produkt vid läkemedelsadministrering

På en förskrivning av läkemedel eller teknisk sprit ska **minst en av** värdemängderna administreringsmetod, administreringsväg eller administreringsställe anges.

Er återkoppling på frågor om administreringsinstruktion

Är ordningen på administreringssätten ok? Om inte, hur skulle det vara?

Alla har svarat att ordningen ser bra ut. Det kan dock i nuläget vara svårt att föreställa sig alla möjliga varianter.

Hur avancerad ska vi göra texten? Ex. lägga in bindeord?

Ingen har uttryckt ett starkt behov av bindeord men att det är bra om det underlättar förståelsen. Det kan däremot vara svårt att få till en bra lösning som fungerar i alla situationer.

Kommentarer

”Viktigt att den ordning som nu bestäms kan justeras i framtiden om man ser att det riskerar att feltolkas av patient eller vårdpersonal.”

Svar EHM: Upptäcks patientsäkerhetsrisker så måste detta åtgärdas.

”Om inget administrationssätt passar bör en fritextmöjlighet finnas.”

Svar EHM: Det finns möjlighet att ange fritext för alla kodverken.

”Men vi ser att det är lite inkonsekvent i era exempel med kommatecken mellan termerna ibland och ibland inte?”

”Skulle önska att det inte är så många kommatecken mellan tex metod och Väg/ställe blir mer sömlöst utan. Tex injiceras under huden, sprejas insida underarm, sprejas under tungan, appliceras bakom ytteröra, inhaleras (i) andningsbehållare osv”

Svar EHM: Se bild 16 för hur vi tänkt med kommatecken och inte. Vi funderar vidare på om fler kommatecken kan tas bort.

Sammansättning av administreringsinstruktion

Administreringsmetod | administreringsväg, precisering av administreringsställe | administreringsställe, ”via” medicinteknisk produkt vid läkemedelsadministrering.

Exempel:

Administreringsmetod = injektion

Administreringsväg = under huden

Precisering av administreringsställe = höger

Administreringsställe = lår

→ Injektion under huden, höger lår.

Kommentarer forts.

”Den patientvänliga texten borde vara injiceras och inhaleras och inte injektion och inhalation. För appliceras står det korrekt.”

Svar EHM: Detta beslutades när kodverken arbetades fram. **Vad tycker arbetsgruppen om injektion, inhalation och infusion** som avviker från passiv verbform? Är injiceras, infunderas och inhaleras bättre?

”Egentligen borde patientgruppen titta på detta, då det är dom som ska förstå. Och patientgruppen borde vara ett tvärsnitt av Sveriges befolkning.”

Svar EHM: Det vore bra, men i dagsläget omfattar inte användartesterna administreringsinstruktionen.

”Det framkom en synpunkt som inte hörde till detta och den rör administreringsvägen ”under huden”. Synpunkten är att det finns en risk att injektionen ges för ytligt och att det kanske skulle vara bättre med texten ”i underhudsfettet”.”

Svar EHM: **Vad tycker arbetsgruppen?**

Användartester

Användartester

- Individuella intervjuer med 6 personer.
- Varierande ålder på personerna – uppskattningsvis från 35 år till 70 år.
- Personerna har alla stött på läkemedelsetiketter men användningen av läkemedel är varierande i gruppen.
- Personer med svenska som första- respektive andraspråk, personer med funktionshinder (ADHD, dyslexi, kognitiv funktionsnedsättning).
- Samma frågor som ni fått + frågor där ett doseringsschema ska upprepas.

Exempel på resultat från användartester

- Man behöver följa svenska skrivregler. Exempelvis börja meningar med "Ta 1 tablett ...". Ofullständiga meningar gör det svårt för bland annat personer med dyslexi, kognitiva funktionsnedsättningar etc. att ta till sig informationen på ett bra sätt.
- Inte korta ner ord och meningar i onödan.
- Undvika svåra ord och uttryck som professionen använder och istället använda sig av vardagliga ord och uttryck.
- Man behöver använda punktlistor i längre anvisningar för att tydligare beskriva ett förlopp. Det är till stor hjälp för bland annat personer med dyslexi, kognitiva funktionsnedsättningar och därmed även övriga målgrupper.
- Radbrytningar bör användas mer, stor hjälp för bland annat personer med dyslexi. Så här svarar en användare: "Radbrytningar gör texten mer strukturerad. Utan radbrytningar hoppar ögat och det blir problematiskt."
- Man föredrar användning av fetstil för delar i text som är viktiga att lyfta upp. Exempelvis "1 tablett morgon **och** kväll."
- Utifrån patientens behov behöver förskrivaren välja doseringstyp. Exempelvis specificera klockslag och veckodag för vissa patienter.

Fler exempel

- Följande var man ganska eniga om:
 - 1 tablett kl. 08
 - 1 tablett var 8:e timme
 - Vid behov först
- På flera frågor tyckte personerna olika, några tyckte att det ena alternativet var bättre och några tyckte det andra.
- Långa doseringar upplevdes som en enda stor gröt av information.
- *"Ordination är ett svårt, luddigt ord. Schema är ett vanligare ord."*

Upprepa schema

Upprepa och uppehåll – hur uttrycka?

En dosering som ska upprepas

1 tablett kl. 08 i 2 dagar, sedan 2 tabletter kl. 12 i 2 dagar, sedan 3 tabletter kl. 16 i 2 dagar sedan upprepas doseringen 2 gånger.

En dosering med uppehåll

1 tablett kl. 08 i 5 dagar, sedan uppehåll i 2 dagar. Därefter upprepas doseringen.

Denna typ av doseringar kan skapas i NLL.

- Vilket behov finns av att ange denna typ av doseringar strukturerat?
- Hur ska de uttryckas till patienten?
- Kan ni hjälpa oss med exempel på doseringar/läkemedel?

Dosenheter

Dosenheter – behöver kodverket revideras?

- Alternativ 1 - inaktivera koder i kodverket (koderna kan då inte användas)
- Alternativ 2 - ha kvar koderna, men förenkla den patientvänliga synonymen (ex. tablett för munsönderfallande tablett).
- Alternativ 3 - justera kopplingen från läkemedelsform till dosenhet (ex. koppla läkemedelsformen munsönderfallande tablett till dosenheten tablett).

Länk till kodverken så att ni kan fundera på hur det blir i kombination med administreringsväg, -metod osv.

[Kodverk och kodrelationer - Handbok för vård- och apotekstjänster \(ehalsomyndigheten.se\)](https://ehalsomyndigheten.se)

[Dosenheter kopplade till läkemedelsform 2022-04-08.xlsb](#)

Patientvänlig synonym	Patientvänlig synonym
ampull	mikromol
applicering	miljoner E
blodenhet	mg
brustablett	mg FE
buckaltablett	mL
cm	mmol
depotkapsel	minut
depottablett	munsönderfallande tablett
dos	nanog
dosmått	ppm
dospåse	plåster
dossteg	%
droppe	resoriblett
endosbehållare	sprejning
E	styck
förfylld penna	sugtablett
förfylld spruta	suppositorium
g	tablett
implantat	tuggtablett
inhalation	tuggummi
inlägg	urinrörsstift
kapsel	vaginalkapsel
L	vaginaltablett
löslig tablett	vagitorium
mikrog	förfylld injektor
	pumpning

Långa texter

Returnera hela doseringsanvisningen?

Om texten till doseringsanvisningen blir för lång - finns det ett behov av att vi även returnerar hela texten ändå? Syftet skulle kunna vara för att skriva ut till patienten. Denna text skulle inte lagras i NLL.

Mot förhöjt blodtryck.
Enligt särskild ordination.
Sväljes.
Tas i samband med måltid.

Mot förhöjt blodtryck.
Enligt särskild ordination.
Sväljes. Tas i samband
med måltid.

2 tabletter kl.08, 2 tabletter kl.14 och 2
tabletter kl.20 i 1 vecka,
sedan 2 tabletter kl.08, 1 tablett kl.14 och 2
tabletter kl.20 i 1 vecka,
sedan 2 tabletter kl.08, 1 tablett kl.14 och 1
tablett kl.20 i 1 vecka,
sedan 1 tablett kl.08, 1 tablett kl.14 och 1
tablett kl.20 i 1 vecka,
sedan 1 tablett kl.08 och 1 tablett kl.20 i 1
vecka.
Därefter 1 tablett kl.08.

Nästa möte

- 8 juni kl. 9-11
- Vi önskar återkoppling på frågorna kring upprepa och uppehåll (bild 23), dosenhet (bild 25) och långa texter (bild 27) senast 3 juni. Även kommentarerna på sidan 17 får ni gärna återkoppla till samma datum.

Agenda

- Långa texter och felhantering
- Sammanfattning av arbete och resultat
- Annat?

Tack